

STOP decubitus

B.E. de Waard*

Decubitus is, zoals we weten, een pijnlijke en veelal te voorkomen complicatie. Afgelopen twintig jaar zijn de prevalentiecijfers van decubitus gelukkig flink gedaald. In 1998 was het prevalentiecijfer rond de 12% in zowel algemene ziekenhuizen, thuiszorg als Wonen, Zorg & Welzijn (verpleeghuizen). In 2015 was het prevalentiecijfer lager, namelijk 3,6% (1); er is dus een afname van het aantal patiënten met decubitus. Recentere cijfers zijn helaas niet bekend (2). Moeten we dan nu tevreden zijn met een prevalentie van 3,6%? Mijn inziens niet. Elke decubituswond die voorkómen had kunnen worden, is er één te veel.

Tijdens de opleiding tot wondverpleegkundige aan de Erasmus MC Academie leren de studenten dan ook te kijken naar het proces voor het ontstaan van de decubitus. Ze leren om te beoordelen of tijdig de juiste preventie-maatregelen ingezet zijn en of die decubitus vermijdbaar was. In enkele gevallen had de decubitus voorkomen kunnen worden en kunnen we stellen dat de mensenrechten zijn overschreden. Preventie van decubitus wordt namelijk sinds het verdrag van Rio de Janeiro (oktober 2011) ook gedeclareerd als universeel mensenrecht.

Tijdens het wondcongres in Rotterdam (7 december jl.) sprak dr. D.J. v.d. Avoort (plastisch chirurg, Ikazia ziekenhuis) dat we met z'n allen ons verantwoordelijk moeten voelen als een patiënt decubitus oploopt. De verantwoordelijkheid ligt niet alleen bij de verzorgenden/verpleegkundigen, maar ook bij de artsen.

Op 15 november 2018 vond voor de zevende keer de STOP Pressure Ulcer Day plaats, een wereldwijde internationale dag tegen decubitus. Dit is een initiatief van The European Pressure Ulcer Advisory Panel (EPUAP) om decubituspreventie onder de aandacht te brengen. Dit jaar heeft WCS Kenniscentrum Wondzorg aan haar leden gevraagd hoe zij deze dag binnen hun organisatie onder de aandacht kunnen brengen. De leukste actie werd beloond met twee vrijkaartjes voor het WCS Congres in november 2019. Er kwamen meerdere acties binnen, onder andere unieke buttons, een deCUBitUS kubus en in een ziekenhuis was een stand met producten die decubitus helpen voorkomen en om te behandelen. Ziekenhuis Tergooi ging er met de prijs vandoor. Zij hadden buttons voor "Verpleegkundigen met aandacht voor decubitus" en een zelfgemaakte tekening waarbij de vraag was "wat klopt er niet?". Voor ons, WCS Kenniscentrum Wondzorg, de taak om te zorgen dat alle wondprofessionals op de hoogte zijn van deze STOP Pressure Ulcer Day dag. Want deze dag is namelijk een kans om decubitus op een leuke manier onder de aandacht te brengen en daarmee de kennis en

attitude onder zorgprofessionals te vergroten. Uiteindelijk willen we allemaal dat patiënten niet onnodig decubitus oplopen. Op 21 november 2019 is de STOP Pressure Ulcer Day. Mijn hoop is dat dan meer organisaties zullen volgen en dat in 2019 meer organisaties zullen volgen en we de huidige prevalentiecijfers nog verder kunnen verlagen! Dus deel je actie dit jaar op social media met #stopdecubitus2019.

Literatuur

1. Halfens RJG, Meesterberends E, Neyens JCL, et al. **Landelijke Prevalentiemeting Zorgproblemen. Rapportage resultaten 2015.** 2016, Maastricht:CAPHRI School for Public Health and Primary Care.
2. Rosier J. **LPZ stelt een diagnose als je de zorgkwaliteit wilt verbeteren.** WCS Nieuws, 2018; jaargang 34;10-12.

* *Babette de Waard, verpleegkundig specialist, plastische chirurgie en wondexpertise, Erasmus MC, Rotterdam.*
Lid WCS Commissie Decubitus